

Dr. Hegedűs Zoltán (1925–1995)

Búcsúznunk: életének 70. évében elhunyt dr. Hegedűs Zoltán vegyészmérnök, címzetes egyetemi tanár, a műszaki tudomány doktora.

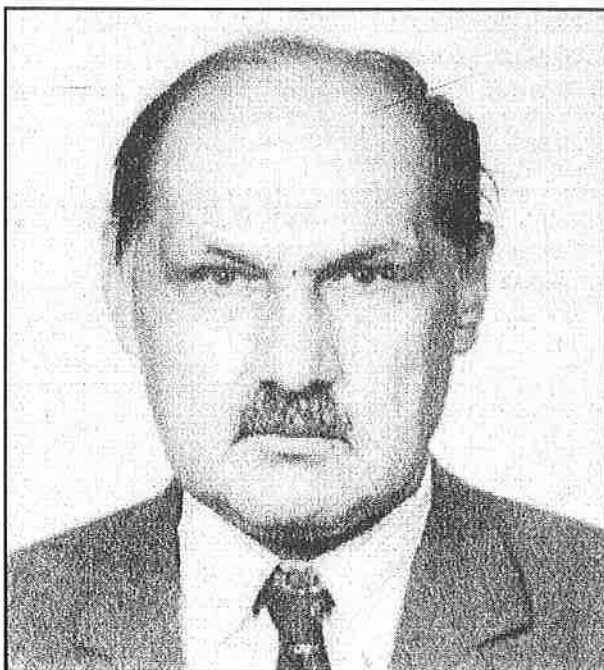
Hegedűs Zoltán 1925. április 25-én született Aknasugatagon (ma Ocna Sugatag, Máramaros megye, Románia). Édesapja bányamérnök volt. 1944-ben Máramaros-szigeten érettségizett. 1949-ben kapott vegyészmérnöki oklevelet a Budapesti Műszaki Egyetemen. 1964-ben szerezte meg a műszaki tudomány kandidátusa fokozatot Gyorsacélok megeresztésekor végbemenő folyamatok mennyiségi vizsgálata című dolgozatával. 1976-ban lett a műszaki tudomány doktora elektrotechnikai acélok vizsgálatával foglalkozó értekezése alapján. 1949 óta dolgozott Csepelen 1985-ig, nyugdíjazásáig, és azután is. A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem (ma Miskolci Egyetem) címzetes egyetemi tanára volt. Számos szakmai elismerésben részesült, a Magyar Tudományos Akadémia és a MTESZ több bizottságának volt tagja. 1995. május 21-én hosszú szenvedés után hunyt el Budapesten.

1949 júniusától dolgozott a Csepel Vas- és Fémművek központi anyagvizsgáló laboratóriumában mint vegyészmérnök 1952 és 1965 között a metallográfiai laboratóriumban, 1958-tól mint a laboratórium vezetője. 1965. június 2-án lett a Csepeli Fémmű kísérleti osztály, majd átszervezés után 1967. szeptember 1-től a kísérlet-kutatás vezetője. 1972. március 3-án kinevezték a Csepel Művek Fémtani és Technológiai Kutató Intézet műszaki igazgatójává. 1980-tól átszervezés után a Csepel Művek Tervezési és Kutatási Intézet főmetallurgusa, 1983-tól nyugdíjba vonulásáig, 1985-ig az Anyagvizsgáló és Gépipari Minőségellenőrző Intézet műszaki igazgatóhelyettese. Ezt követően még évekig dolgozott, segítette a fiatalok munkáját, amíg ebben betegsége meg nem akadályozta.

Számos szakmai elismerésben részesült. Hétszer nyerte el a kiváló dolgozó vállalati kitüntetését. 1958-ban a szakma kiváló dolgozója, 1961-ben a gépipar kiváló dolgozója, 1967-ben a kohászat kiváló dolgozója lett. 1970-ben Ezüstjelvényes Feltaláló, 1971-ben Aranyjelvényes Feltaláló kitüntetését kapott. 1988-ban a 9. ICVM (International Conference on Vacuum Metallurgy) konferencián a Technology of Vacuum Metallurgy Division kitüntetésben részesült.

Több tudományos testületnek volt tagja: a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya fizikai bizottságának és a Műszaki Tudományok Osztálya fémtani, majd fémszerkezetek bizottságának. 1969 óta a „Comité pour la Sidérurgie Ancien” egyik magyar képviselője volt. Tagja volt még a Nemzetközi Vákuumtechnikai Unió (International Union for Vacuum Technology and Application) magyar nemzeti bizottságának, továbbá az MTA szilárdtest kutatási komplex bizottságának.

Mint a fizikai tudomány lelkes támogatója, 1987-ben megalapította az MTA Matematikai és Fizikai Osztály fizikai bizottsága keretében a Fizikai Díjat, amely egy fődíjból és három díjból

áll. Az igen rangos díjat ma az MTA Fizikai Osztálya ítéli oda az arra érdemes, kiemelkedő munkát végzett kutatóknak.

A MTESZ egyesületeiben is tevékenyen dolgozott. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek 1952 óta tagja, és részt vett a ritkafém szakcsoport munkájában. 1953-tól a Gépipari Tudományos Egyesület anyagvizsgáló szakosztályában dolgozott, 1958-tól mint a vezetőség tagja.

Közleményeinek, előadásainak és szabadalmainak száma mindösszesen 171 (ezek harmada idegennyelvű). Munkásságának zömét metallográfiai-fémtani dolgozatok tették ki. Számos dolgozat és több szabadalom készült izotróp, kockatextúrás és ötvöztelen elektrotechnikai acélszalagok gyártási kérdéseiről. 1979 óta főleg fémüveg-kutatással foglalkozott.

Dr. Hegedűs Zoltán érdekes, sokoldalú, széles körű tájékozottságú egyéniség volt, olyan, mint egy élő lexikon. Bibliográfiai pontosságú idézetekkel szolgált hozzá a kérdésekhez tudományos megbeszéléseken. A szakmai munkában mindig pontos, önmagával és munkatársaival szemben szigorú és igényes volt. Szeretettel foglalkozott fiatalokkal, buzdította őket tudományos munkára, dolgozatok írására, előadások tartására. Szívesen vett részt tudományos továbbképzések tartásában. Többször vett részt az Eötvös Lóránd Fizikai Társulat fémfizikai szakcsoport rendezvényein is előadásokkal.

Élete utolsó éveit több súlyos gond nehezítette. Idős szüleit, akik Kispesten laktak, mindennap látogatta, és életük utolsó időszakában gondozta. Mindketten rövid időn belül hunytak el, így egyedül maradt. Súlyos betegségei erősen legyengítették, és a korábban igen aktív ember hosszú ideig ágyban feküdni kényszerült, amit nagyon nehezen viselt el.

Érdekes személyisége, széleskörű tudása, világos érvelése hiányozni fog a kohászat és a fémfizika területén dolgozó mérnököknek és fizikusoknak, akik ismerték és tisztelték.

Kedves Zoli! Nyugodjál békében, emlékezni fogunk Rád!

—szabó—